

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань молоді і спорту

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-31-14, факс: 255-33-32

№ _____

" ____ " _____ 20__ р.

**Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань зовнішньої
політики та
міжпарламентського
співробітництва
МЕРЕЖКУ О.О.**

Шановний Олександрє Олександровичу!

Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту на своєму засіданні 20 жовтня 2021 року розглянув проект Закону України «Про ратифікацію Протоколу про право, що застосовується до зобов'язань про утримання», (реєстр. № 0127), поданий Президентом України.

Законопроектом пропонується ратифікувати Протокол про право, що застосовується до зобов'язань про утримання.

Зазначеним Протоколом визначаються особливості регулювання правовідносин щодо зобов'язань про утримання батьками їхніх дітей, дітьми – їхніх батьків, іншими, ніж батьки особами – осіб, які не досягли 21 року, між подружжям, колишнім подружжям або сторонами шлюбу, який було визнано недійсним, визначення розміру утримання, а також випадків, у яких дозволяється вибір застосовного права щодо зобов'язань про утримання. Протокол замінює Гаазьку конвенцію від 2 жовтня 1973 року про право, що застосовується до зобов'язань про утримання, і Гаазьку конвенцію від 24 жовтня 1956 року про право, що застосовується до зобов'язань про утримання дітей, розвиває та доповнює Гаазьку конвенцію від 23 листопада 2007 року про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання. Гаазька конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання була ратифікована Верховною Радою України та набрала чинності для України 1 листопада 2013 року.

Протокол складається з 30 статей і визначає право, що застосовується до аліментних зобов'язань, що впливають із сімейних правовідносин, батьківства, шлюбу, включаючи зобов'язання стосовно дитини незалежно від сімейного стану батьків.

Відповідно до Протоколу за загальним правилом зобов'язання щодо утримання визначаються правом тієї Держави, у якій звичайно проживає кредитор.

Водночас, при застосуванні зобов'язань про утримання між батьками та дітьми, а також утримання іншими, ніж батьки особами осіб, які не досягли 21 року, якщо кредитор не може отримати утримання від боржника та звернувся до компетентного органу держави, в якій боржник має звичайне місце проживання, застосовується право цієї держави. Проте, якщо кредитор не може відповідно до цього права отримати утримання від кредитора, застосовується право держави звичайного місця проживання кредитора. Крім того, якщо кредитор не може отримати утримання відповідно до права жодної з цих держав, застосовується право держави їхнього спільного проживання, якщо таке право існує.

При застосуванні зобов'язань про утримання між подружжям, колишнім подружжям або сторонами шлюбу, який було визнано недійсним, якщо одна із сторін заперечує проти застосування права держави звичайного місця проживання кредитора і право іншої держави, зокрема держави їхнього останнього спільного місця проживання має більш тісний зв'язок зі шлюбом, застосовується право цієї держави.

Протокол також надає право боржнику оспорити вимогу кредитора (крім випадків утримання батьками своїх дітей та зобов'язань про утримання між подружжям, колишнім подружжям або сторонами шлюбу, який було визнано недійсним), якщо таке зобов'язання відсутнє у праві держави звичайного місця проживання боржника та у праві держави спільного громадянства сторін, якщо таке є.

Крім того, Протокол надає право боржнику та кредитору домовитися щодо регулювання зобов'язань щодо утримання (крім випадків зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей, недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена) таким чином:

- 1) правом держави, громадянином якої є боржник чи кредитор, на момент здійснення вибору права;
- 2) правом держави-місця проживання однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права;
- 3) правом, яке обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання майнових відносин сторін зобов'язання;
- 4) правом, яке обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання припинення шлюбу або окремого проживання сторін зобов'язання.

Члени Комітету погодилися з думкою Президента України, що ратифікація Протоколу сприятиме запровадженню уніфікованих правил щодо права, що застосовується до зобов'язань про утримання, у правовідносинах з іноземними громадянами, особами без громадянства та громадянами України, що проживають за межами України, що доповнює

систему взаємодії держав в рамках Конвенції про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання 2007 року.

Члени Комітету вважають, що ратифікація Протоколу забезпечить спрощення процедур для виконання зобов'язань про утримання дітей, другого з подружжя, повнолітніх дітей, непрацездатних батьків, як в Україні, так і в інших державах, які підписали Протокол.

Тому Комітет прийняв рішення: рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому проект Закону України «Про ратифікацію Протоколу про право, що застосовується до зобов'язань про утримання», (реєстр. № 0127), поданий Президентом України.

З повагою

Голова Комітету

А. КОЖЕМ'ЯКІН

Молоканов Ю.А, 255-32-99

